

Materialprøven 2018

Det begyndte i 1971	<p>Den første materialprøve for vore avlshingste blev holdt i 1971, og der var 23 hingste med. De var hjemmetrænede og prøven blev afviklet to steder i landet, da den var både for de unge og de lidt ældre avlshingste.</p> <p>I 1989 og 1990 var avlsledelsen i tænkeboks mhp. om det kunne gøres på en anden og bedre måde. I 1991 gik vi over til en stationsafprøvning på 30 dage med afsluttende prøve. Den sidste prøve af denne slags blev holdt i 2006. Herefter fulgte fem år med hjemmetræning og 1-dages test og næsten ændringer fra år til år. Hvad mange savnede i denne prøve var fokus på hingstens temperament og eventuelle unoder. I 2012 og 2013 var der igen stationsafprøvning med afsluttende prøve, men for 2013-prøvens vedkommende uden den store tilfredshed. I 2014 skulle ingen hingste aflægge prøven, men arbejdet med at udforme en ny prøve blev sat i gang, så den kunne være klar til hingstekåringen 2015.</p> <p>På hjemmesiden i Online i Medlemssektionen ligger der flere artikler om de skiftende materialprøver.</p>
Formålet	<p>I oplægget til prøverne i 2012 og 2013 var det formuleret således: <i>"Formålet med materialprøven er på en ensartet måde og under lige forhold at teste hestens temperament, lærevillighed, gålyst, mod og unoder for herved at bedømme dens kvaliteter som familie- og konkurrencehest."</i></p> <p>Med den nye materialprøve er formålet det samme, idet de mange delbedømmelser af hingstene i forskellige situationer vil give et samlet indtryk af, om hingsten har de egenskaber, vi har brug for i avlen.</p>
Temperament og opførsel. International forskning	<p>Testning af temperamentet er vanskeligt, ikke blot for os men for mange racer og i mange lande. Temperament er medfødt (arveligt) mens opførsel er en kombination af noget medfødt og noget tillært. Det kan være vanskeligt at afgøre, om hestens adfærdsmønster (positivt såvel som negativt) kan tilskrives 'det ene eller det andet'. International forskning viser meget lav arvbarhed for de egenskaber, der testes ved en stationsafprøvning. Endvidere anføres det, at de egenskaber, der måles, er for komplekse, hvorfor det anbefales at splitte disse op i mere målbare enheder, som observeres / registreres / scores flere gange.</p> <p>Derfor inddrager dette nye regelsæt for materialprøven de unge hingste i observationsforløbet.</p>
2018	
Tid og sted	Materialprøven 2018 indgår som en del af hingstekåringen, der forventes holdt på Vilhelmsborg i august.
Indhold af prøven	<p>Materialprøven består af</p> <ul style="list-style-type: none"> - et observationsforløb og - et rideforløb <p>Endvidere kan agility indgå i prøven, - i 2018 dog på forsøgsbasis, dvs. uden at der vil være krav om, at prøven skal aflægges med et bestemt resultat.</p>
Observationsforløb	<p>Hingstene observeres ved 2, 3 og 4 års fremstilling (eller hver gang hingsten fremstilles, indtil den har aflagt og bestået materialprøven).</p> <p>Ældre hingste observeres ligeledes.</p> <p>Importerede heste med bestået materialprøve i deres hjemland deltager også i observationsforløbet.</p>
	De situationer, der vil indgå i observationsforløbet, vil blive beskrevet i et bilag til dette regelsæt.

	<p>Observationen udmøntes i en karaktergivning, der offentliggøres, men for de 2- og 3-årige hingstes vedkommende ikke får umiddelbare konsekvenser for hingstens fortsatte deltagelse i kåringen.</p> <p>For materialprøvehingstens vedkommende skal den samlede score i observationsforløbet være på mindst 7,5 for at hingsten har bestået denne del af materialprøven.</p> <p>Tilsvarende skal de ældre hingste og de importerede heste, der har bestået materialprøven i deres hjemland, score mindst 7,5 i observationsforløbet.</p>
Rideforløb	Kun 4-årige eller ældre hingste, der møder til materialprøve med efterfølgende kåring deltager i rideforløbet.
	<p>I rideforløbet indgår</p> <ul style="list-style-type: none"> - dressurprøve under egen rytter, der rider en gangartsprøve efter dommernes anvisning. Bedømmelsen foretages af championats-dommerne, der dog ikke giver karakterer for gangarter. <p>Der gives karakterer for hestens kapacitet som brugshest (potentiale og muligheder som brugshest, bagbensaktivitet, balance, arbejder hesten positivt og samarbejdsvilligt, smidighed, selvbæring, spændstighed) samt ridelighed (letheden af udførelsen af dressurprogrammet, eftergivenhed og smidighed, temperament og villighed til at arbejde, lydighed).</p> <ul style="list-style-type: none"> - dressurprøve ved begge testryttere, der bedømmer kapacitet og ridelighed og afgiver hver deres bedømmelse.
	I rideforløbet skal hingsten opnå mindst 7,0 for at bestå.
	Hingstekåringsdommerne skal følge rideforløbet, da det at se hingstene under rytter giver et nyttigt indtryk af, hvordan hingstens eksteriør fungerer.
Samlet resultat	<p>For materialprøvehingstens vedkommende skal resultatet af de to forløb foreligge på sidste kåringsdag før kl. 12, idet staldobservationen dog foregår til kåringsafslutningen.</p> <p>Prøven er bestået med mindst 7,0 i rideforløb og 7,5 i observationstest.</p> <p>Alle hingste, der består prøven får en roset.</p> <p>Der udpeges ikke en vinder.</p>
Ved sygdom	<p>Hvis hingsten ikke møder til materialprøven pga. sygdom og der på datoen for materialprøvens aflæggelse foreligger en dyrlægeerklæring, kan avlsudvalget arrangere ekstraordinær hingstekåring, såfremt ejeren ønsker det, med henblik på at få avlsgodkendelsen forlænget med et år.</p> <p>Hvis hingsten må udgå af materialprøven, kan hingsten fremstilles for dommerne med henblik på at få avlsgodkendelsen forlænget med et år.</p>

Dette regelsæt er udarbejdet af avlsudvalget i april-maj 2015.

2016-regelsættet er opdateret, dels mhp. at staldobservation af evt. unoder nu indgår i forløbet, dels mhp. at der ved årets hingstekåring vil være hingste med to observationsforløb. Endvidere er beståelseskravet tydeliggjort.

2017-regelsættet er uændret i forhold til 2016-regelsættet, når bortses fra, at det er opdateret med datoer.

2018-regelsættet er opdateret. Bl.a. er LC2 ændret til en gangartsprøve (se begrundelsen herfor i bilag om rideforløb). Beståelseskravet i rideforløbet er skærpet, og det er blevet muligt at lade agility indgå som en del af prøven, i 2018 dog uden krav om, at prøven skal bestås med et nærmere angivet minimumsresultat.

10.09.2017

Birgit på vegne af avlsudvalget

Materialprøven 2018

- observationsforløbet

Materialprøve og formålet	<p>Siden den første materialprøve for vore avlshingste blev holdt i 1971 har 348 avlshingste været igennem den. 27 har ikke bestået prøven (i hvert fald ikke i første forsøg), de 17 deltog i 1988 eller tidligere. I 90'erne var der 4, der ikke bestod, de sidste seks finder vi i nyere tid. Statistik pr. 31.12.2014.</p> <p>Specielt i de senere årtier har et af formålene med materialprøven været at vurdere hingstens temperament, men vi har ikke haft de rigtige værktøjer til at gøre dette. Det håber vi at få med det nye observationsforløb, der kombineret med rideforløbet udgør årets materialprøve.</p>
2018	
	Observationsforløbet vil kunne strække sig over tre år, idet hingstene observeres som 2-årige, 3-årige og 4-årige.
	Ældre hingste og importerede hingste med bestået materialprøve i deres hjemland deltager også i observationsforløbet.
	Tre dommere vil observere hingstens opførsel/temperament ved måling, visning på fast bund og mønstring. Evt. kan hingstene observeres ved agility, hvis denne indgår i prøven. Endvidere observeres hingstene i stalden mhp. krybbebidning og andre unoder. Observeres unoder, så skal dette registreres i materialprøvebeskrivelsen.
	Der lægges især vægt på <ul style="list-style-type: none"> - samarbejdsvillighed med mønstreren - opførsel ved måling, visning på fast bund og mønstring/løsvinsning - opførsel på volten med andre hingste - opførsel ved fremvisning af bevægelsesforløbet
	Observationen vil blive foretaget på afkrydsningsskemaer, hvor dommerne skal vælge mellem fem udsagn. Stalddobservationen indgår dog ikke heri, men beskrives i ord.
	I observationsforløbet indgår også dyrlægens vanlige bedømmelse af hingsten ved dyrlægeundersøgelsen. Dog skal bedømmelsen her også afgives på ovennævnte afkrydsningsark.
	Efter dommerne og dyrlægen har foretaget deres bedømmelser omregnes bedømmelserne i et omregningsskema til en samlet karakter. Denne karakter oplyses efter hvert års hingstekåring, men har ingen konsekvenser for de 2- og 3-årige hingste. Når der er mere end et års observation udregnes en gennemsnitskarakter af hingstens observationer. For materialprøvehingstens vedkommende indgår dette gennemsnit i beregningen af hingstens materialprøve. For hingstekåringens øvrige deltagere oplyses resultatet i forbindelse med kåringsafslutningen og indgår i oplysningerne om hingsten i f.eks. foreningens HingsteGuide.

10.09.2017

Birgit på vegne af avlsudvalget

Materialprøven 2018

- rideforløbet

Materialprøve og ridning	<p>Siden den første materialprøve for vore avlshingste blev holdt i 1971 har 348 avlshingste været igennem den. 27 har ikke bestået prøven (i hvert fald ikke i første forsøg), de 17 deltog i 1988 eller tidligere. I 90'erne var der 4, der ikke bestod, de sidste seks finder vi i nyere tid. Statistik pr. 31.12.2014.</p> <p>Uanset hvad materialprøven har indeholdt, så har ridning altid været en del af prøven, og det er den stadigvæk. I perioder har kørsel også været en del af afprøvningen af hingste.</p> <p>Formålet med materialprøver er at afprøve hingstens potentiale som brugsheste.</p>
2018	
	<p>Kun 4-årige eller ældre hingste, der møder til førstegangskåring deltager. Importerede hingste med bestået materialprøve i deres hjemland deltager ikke.</p>
	<p>I rideforløbet indgår</p> <ul style="list-style-type: none"> - dressurprøve under egen rytter, der rider en gangartsprøve efter dommernes anvisning. Bedømmelsen foretages af championats-dommerne, der dog ikke giver karakterer for gangarter. <p>Der gives karakterer for hestens kapacitet som brugshest (potentiale og muligheder som brugshest, bagbensaktivitet, balance, arbejder hesten positivt og samarbejdsvilligt, smidighed, selvbæring, spændstighed) samt ridelighed (letheden af udførelsen af dressurprogrammet, eftergivenhed og smidighed, temperament og villighed til at arbejde, lydighed).</p> <ul style="list-style-type: none"> - dressurprøve ved begge testryttere, der bedømmer kapacitet og ridelighed og afgiver hver deres bedømmelse.
	<p>En gangartsprøve giver den unge hest bedre mulighed for at blive bedømt optimalt. Hvis der rides en LC2, skal øvelser og overgange udføres bestemte steder, hvilket ikke er det vigtigste, når der bedømmes ridelighed og kapacitet. Kapacitet handler om potentiale og muligheder som brugshest, bagbensaktivitet, balance, om hesten er samarbejdsvillig, smidighed, om selvbæring og spændstighed. Ridelighed handler om letheden af udførelsen af øvelserne, eftergivenhed, smidighed, temperament. Dommerne får ved gangartsprøven bedre mulighed for at have indflydelse på, at der bliver vist de øvelser, der har betydning for deres karaktergivning, fremfor at de kun har mulighed for at se hesten i et fastlagt program.</p>
	<p>Der rides i henhold til de generelle regler i FSR (Fjordhesten Danmarks Sports Reglement) samt DRF's dressurreglement og fællesbestemmelser.</p> <p>Det er tilladt at ride enten med pisk (120 cm inkl. snert) eller sporer, men ikke begge dele.</p> <p>Bandager, gamacher og klokker er ikke tilladt.</p>

10.09.2017

Birgit på vegne af avlsudvalget